

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/24675 G.K.104
7/25094-7/25096 G.K.10
7/25533-7/25538 G.K.116
7/26779
7/26781-7/26782 } G.K.13
7/26784
7/24844 G.K.105
.../.../2020

Sayı :30824082-610 / E. 95433
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

30 Nisan 2020

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/25815
7/25817-7/25822 } G.K.1
7/25968-7/25969 G.K.11

Murat DEMİRER
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet- 7 Sayfa)
- Cevap Yazısı (79 Adet, 159 Sayfa)

7/26388-7/26389 G.K.126
7/26629-7/26632 G.K.133
7/26923-7/26924 G.K.135
7/27266 G.K.140
7/27811
7/24951-7/24952 G.K.107
7/26520 } G.K.129
7/26522 }
7/27168-7/27170 G.K.139

7/26236-7/26238 G.K.122
7/26391-7/26394 G.K.126
7/26920-7/26921 G.K.135
7/27172 G.K.139
7/21764 G.K.59
7/25727-7/25731 G.K.116
7/26228-7/26234 G.K.122
7/26634-7/26635 G.K.133
7/26786-7/26787 G.K.134
7/27035 G.K.136
7/25098 G.K.107
7/25409 G.K.111
7/26105-7/26106 G.K.120
7/25404 } G.K.111
7/25406 }
7/25829-7/25831 G.K.117
7/25963-7/25964 G.K.118

**AYDIN MİLLETVEKİLİ
SAYIN SÜLEYMAN BÜLBÜL'ÜN
TBMM 7/27035 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Çin'de başlayan ve ülkemizde de ciddi bir tehdit haline gelen Korona virüs, Sağlık Bakanlığı'nın 23 Mart tarihinde açıkladığı rakamlara göre ülkemizde bin 529 kişiye enfekte olmuş ve 37 kişinin de hayatına kaybetmesine neden olmuştur.

Korona virüsten korunmanın en önemli yollarından biri soluduğumuz havanın temiz olmasıdır. Halk Sağlığı Uzmanları Derneği yetkililerinin açıklamalarına göre kirli hava solumak, korona virüsü de dahil olmak üzere solunum yoluyla bulaşan tüm hastalıkların etkisinin artmasına sebep olan çok önemli bir faktördür. Hava kirliliği hem kronik hastalıklara neden oluyor hem de var olan kronik hastalıkları alevlendirerek korona virüsün daha ölümcül seyretmesine neden olabiliyor. Ayrıca kirli hava solumak bireylerde solunum sisteminin savunma mekanizmasını bozarak, korona virüsün vücuda alınmasını ve yerleşmesini de kolaylaştırıyor.

Küresel Hava Kalitesi Bilgi Platformu'nun (IQAir) dünyadaki PM2.5 kirliliğiyle ilgili yapılan ölçümler sonucu yayınladığı raporda Avrupa'daki PM2.5 hava kirliliği sıralamasında en kirli 10 istasyonun 5'inin Türkiye'de olduğu belirtilmiştir. Ülkemizde özellikle Jeotermal Elektrik Santrallerinin bulunduğu bölgelerde hava kirliliği parametrelerinin oldukça üst düzeyde olduğu ve insan sağlığını olumsuz yönde etkilediği de bilinmektedir.

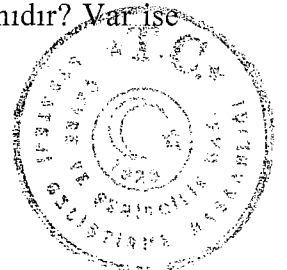
Korona virüs konusunda uzmanların "evlerinizi havalandırın" uyarılarıyla camlarını açan vatandaşlar filtresiz ve sağlıklı bir şekilde denetlenmeyen jeotermal elektrik santrallerinin saldırdığı çürük yumurta kokusuna maruz kalmaktadırlar. Solunum yolu hastalıklarını büyük ölçüde tetikleyen santrallerin saldırdığı gazlar, Korona virüs salgınıyla karşı karşıya olan vatandaşlarımızın sağlığını hiçe saymaktadır.

Bu bağlamda;

1- Korona virüs ile mücadele kapsamında tiyatro, sinema, kafe, düğün salonları, restoran, lokanta ve kahvehaneler gibi birçok işletme geçici olarak kapatılırken, hava kirliliğine ve insan sağlığına olumsuz etkileri olan ve denetimleri eksik ya da yapılmayan Jeotermal Elektrik Santrallerinin bu süreçte faaliyetlerinin durdurulmasıyla ilgili bir çalışmanız var mıdır?

2- JES'lerin bacalarından çıkan hava salınımları ve dışarıya verdikleri akışkanlar nedeniyle havayı, suyu, toprağı kirlettikleri ve insan sağlığına yönelik solunum yolu hastalıkları ve birçok hastalığa neden olduğuna dair Bakanlık bünyesinde çalışma yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonucu ne olmuştur?

3- Korona virüs tedbirleri kapsamında iptal edilen ÇED toplantıları var mıdır? Var ise bilgilendirme toplantıları yapılmadan açılan jeotermal kuyuları var mıdır?

CEVAPLAR:

Bakanlığımız Merkez ve Taşra Teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden yayımlanan Yönetmelikler kapsamında ani, birleşik ve şikâyetler üzerine denetimler yapılmaktadır. Yapılan denetimlerde meri mevzuatta belirtilen usul ve esaslara aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmelere idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Bu minvalde; 2018 yılından itibaren ülke genelinde faaliyet gösteren Jeotermal Enerji Santrallerinde, Bakanlığımız ve İl Müdürlüklerimiz tarafından 763 adet çevre denetimi gerçekleştirilmiş olup, tespit edilen uygunsuzluklara istinaden faaliyet durdurma da dahil olmak üzere 65 adet idari yaptırım uygulanmıştır.

Bakanlığımızca/Aydın Valiliği'nce (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) yürütülen ÇED süreçlerinde faaliyetin yapılmasından önce mevcut durum (hava, su, toprak) ortaya konularak söz konusu faaliyetin yapılması durumunda ilgili kurum/kuruluşların mer'i mevzuatları kapsamında değerlendirmeleri ile projenin çevreye oluşturabileceği etkiler ortaya konularak alınması gereken önlemlerin alınması temin edilmektedir.

Yatırımcının gerek ÇED sürecindeki verdiği taahhütler gerekse mer'i mevzuata aykırı faaliyetlerine ilişkin ilgili kurumlarca idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Korona virüs tedbirleri kapsamında 18 Mart itibariyle hem Halkın Katılım Toplantıları hem de İnceleme Değerlendirme Toplantıları Nisan ayı sonuna kadar ertelenmiş olup, ileri bir tarihte tekrar düzenleneceği bildirilmiştir. Ayrıca Aydın İli, Germencik İlçesi sınırları içerisinde "Efe- 8 JES (50MWe)" ile "Pamukören JES 5 (32MWe/32MWm)" projelerine ait İnceleme-Değerlendirme Komisyonu Toplantıları ertelenmiştir.

Söz konusu toplantı tarihleri Bakanlığımızca belirlenmesine müteakip Bakanlığımız/Aydın Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) web sayfalarında yayınlanacaktır. Jeotermal Kuyular ÇED Yönetmeliği Ek-2 listesine tabi faaliyetler arasında yer aldığından söz konusu değerlendirmenin Aydın Valiliği'nce (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) yapılması gerekmektedir.

